

HANDLÄGGNINGSSORDNING FÖR INRÄTTANDE, NEDLÄGGNING OCH VILANDE AV ÄMNEN/HUVUDOMRÅDEN PÅ GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ VID MITTUNIVERSITETET

DNR MIUN 2014/2145

Publicerad: 2015-04-21

Beslutsfattare: Anders Söderholm, rektor

Handläggare: Malin Bydén Sjöbom, Eva Staffansson

Beslutsdatum: 2015-04-21

Giltighetstid: Tills vidare

Sammanfattning:

Handläggningsordningen ska tydliggöra ansvarsfördelning, beslutsprocesser samt arbetsgång vid inrättande, nedläggning och vilande av ämnen och huvudområden. Handläggningsordningen omfattar även en mall för beslutsunderlag samt en bilaga med definitioner av begrepp. Detta dokument ersätter tidigare handläggningsordning med dnr MIUN Dnr 2007/678 samt 2010/1079.

Handläggningsordning för inrättande, nedläggning och vilande av ämnen/huvudområden på grund- och avancerad nivå vid Mittuniversitetet

Beslutad av rektor 2014-04-21. Dnr 2014/2145.

Ersätter tidigare handläggningsordningar Dnr 2007/678 samt 2010/1079, inkluderat den definition av ämne/huvudområde som även återfinns under Dnr MIUN 2005/1086.

Mittuniversitetets arbetsordning anger två beslutsnivåer vid inrättande och nedläggning av ämnen och huvudområden; fakultetsnämnd och rektor. Fakultetsnämnderna har ett övergripande ansvar för kvalitet och kvalitetsutveckling av innehållet i fakultetens verksamhet. Råden för utbildning på grund- och avancerad nivå bereder ärenden som rör utbildning på grund- och avancerad nivå. Därtill är ämnesföreträdare och ämneskollegium ålagda kvalitetsansvar och ansvar för utveckling av ämnet. Avdelningschefens ansvar för utbildning omfattar planering, fördelning och samordning av resurser samt att medverka vid samordning av utbildningsprogram. Inrättande av nya ämnen/huvudområden omfattar såväl strategiska som ekonomiska överväganden samt ett kontinuerligt kvalitetsarbete.

Inrättande

Beslutet kan gälla ett nytt eller utökat¹ ämne/huvudområde.

Med inrättande avses att utbildning i ämnet/huvudområdet får bedrivas vid Mittuniversitetet. Det innebär också att examen får avläggas på den nivå som huvudområdet har inrättats på.

1. Avdelningen eller avdelningar i samverkan föreslår inrättande av nytt, eller utökning av befintligt, ämne/huvudområde på grund- och/eller avancerad nivå. Förslaget ska vara berett av berört/berörda ämneskollegium.
2. Ansvarig fakultetsnämnd tillstyrker/avstyrker inrättande.
3. Övriga berörda nämnder tillstyrker/avstyrker.
4. Ansvarig nämnd för ärendet till rektor.
5. Rektor beslutar.

Beslut ska förmedlas till Examensenheten och Ladok.

Till fakultetsnämnden ska förslagsställarna redovisa ett beslutsunderlag enligt mall nedan för inrättande av nytt eller utökat ämne/huvudområde. För definitioner av ämne/huvudområde, se bilaga.

¹ Med utökning av befintligt ämne/huvudområde avses en vidareutveckling av befintligt ämne/huvudområde, exempelvis från grund- till avancerad nivå, från magister- till masterexamen etc.

Mall för beslutsunderlag för inrättande av nytt/utökat ämne/huvudområde

En ansökan om inrättande av ett nytt/utökat¹ ämne/huvudområde vid Mittuniversitetet ska innehålla en utförlig redogörelse där nedanstående förutsättningar beaktas.

- *Benämning*
 - Ange ämnets/huvudområdets svenska benämning och dess engelska översättning.
- *Nivå*
 - Ange samtliga nivåer som ämnet/huvudområdet ska inrättas på (behörighetsgivande förutbildning, ämne på grundnivå, huvudområde på grundnivå, ämne på avancerad nivå, huvudområde på magisternivå, huvudområde på masternivå).
- *Examen*
 - Vid inrättande av huvudområde anges om "Arts" eller "Science"² ska föregå huvudområdet i den engelska översättningen av generella examensbenämningar (förekommer i översättningar av kandidat-, magister- samt masterexamina).
- *Ämnesgrupp*
 - Ange vilken av SCBs ämnesgrupper som ämnet/huvudområdet tillhör.
- *Klassificering till utbildningsområde*
 - Ange vilket utbildningsområde ämnet/huvudområdet huvudsakligen tillhör (naturvetenskap, design, övrigt etc)
- *Ämnesbeskrivning*
 - Ge en beskrivning av ämnet/huvudområdet samt dess vetenskapliga positionering och utveckling nationellt och internationellt.
- *Syfte och behov*
 - Ange syftet med och behovet av inrättande av ämnet/huvudområdet.
- *Ansvar*
 - Vilken avdelning/vilka avdelningar ansvarar för ämnet/huvudområdet?
- *Samarbete*
 - Hur kommer man att samarbeta över avdelnings- och/eller fakultetsgränserna inom ämnet/huvudområdet?
- *Ekonomi och investeringsbehov*
 - Vilka behov finns av nya lokaler och/eller ny utrustning för att exempelvis tillgodose laborativa delar?
 - Finns tillräckliga biblioteksresurser?
 - Vilket behov finns att komplettera litteratur, tidskrifter och databaser inom ämnet/huvudområdet?

¹ Med utökning av befintligt ämne/huvudområde avses en vidareutveckling av befintligt ämne/huvudområde, exempelvis från grund- till avancerad nivå, från magister- till masterexamen etc.

² Arts används för huvudområden av humanistisk och konstnärlig natur, medan Science används för övriga huvudområden.

- *Lärarkompetens* (se krav i tabell nedan)
 - Vilken lärarkompetens finns och planeras för det nya ämnet/huvudområdet?
 - Hur bedöms möjligheterna att rekrytera nya lärare i ämnet/huvudområdet?
 - Hur ser lärarkompetensen ut i närliggande ämnen/huvudområden?
- *Forskningsanknytning och utveckling*
 - Redogör för ämnets/huvudområdets forskningsanknytning.
- *Vid ansökan om inrättande av ämne ska även följande besvaras:*
 - Vilka planer finns att utveckla ämnet till ett huvudområde?
 - Tidplan för utveckling enligt ovan?

Krav på lärarkompetens

Ämne	
<i>Grundnivå</i>	<i>Avancerad nivå</i>
Minst en tillsvidareanställd disputerad lärare.	Minst två tillsvidareanställda disputerade lärare.

Huvudområde		
<i>Grundnivå</i>	<i>Avancerad nivå - magisterexamen</i>	<i>Avancerad nivå - masterexamen</i>
Minst två tillsvidareanställda disputerade lärare.	Minst två tillsvidareanställda disputerade lärare, varav en med docentkompetens.	Minst två tillsvidareanställda disputerade lärare med docentkompetens, alternativt minst två tillsvidareanställda disputerade lärare varav minst en professor.

Nedläggning

Beslutet kan gälla ett helt ämne/huvudområde eller en nivå.

Med nedläggning avses att ämnet/huvudområdet upphör på den beslutade nivån vid Mittuniversitetet och att inga kurser ges på den nivån.

En nedläggning innebär dock att examina i det aktuella ämnet/huvudområdet kan fortsätta utfärdas för student som examinerats i ämnet/huvudområdet innan det lades ned.

Avdelningschefer och fakultetsnämnd har ansvar för att initiera nedläggning av ett ämne/huvudområde när kvaliteten inte kan upprätthållas.

1. Avdelningen eller avdelningar i samverkan föreslår nedläggning av helt, eller del av, ämne/huvudområde på grund- och/eller avancerad nivå. Förslaget ska vara berett av berört/berörda ämneskollegium. I det fall ämnet/huvudområdet är inrättat specifikt för lärarutbildningen, ska ärendet även behandlas i programrådet för lärarutbildning.
2. Ansvarig fakultetsnämnd tillstyrker/avstyrker nedläggning.
3. Övriga berörda nämnder tillstyrker/avstyrker.
4. Ansvarig nämnd för ärendet till rektor.
5. Rektor beslutar.

Beslut ska förmedlas till Examensenheten och Ladok.

Av beslutsunderlaget ska framgå (nedanstående punkter används som mall):

- Skälet till att fakultetsnämnden vill lägga ned ämnet/huvudområdet.
- Datum för sista omgången kurstillfällen för de kurser som ingår i ämnet/ huvudområdet.
- En plan för hur kurserna inom ämnet/huvudområdet ska hanteras enligt anvisningarna i Mittuniversitetets regelverk.
- En plan för hur studenter skall kunna fullfölja program där ämnet/huvudområdet ingår.
- En plan för information till alla studenter vid Mittuniversitetet som berörs av förändringen

Vilande

Beslutet kan gälla ett helt ämne/ huvudområde eller en nivå.

Med vilande av ett ämne/huvudområde på en viss nivå avses att det är nedlagt för en tidsbestämd period och att inga kurser ges på den nivån. En nedläggning innebär dock att examina i det aktuella ämnet/huvudområdet kan fortsätta utfärdas för student som examinerats i ämnet/huvudområdet innan det lades vilande. När beslutet tas finns en uttalad ambition att ämnet/huvudområdet ska återuppstå när kvalitetsproblemen lösts. I varje beslut om vilande ämne/huvudområde ska det finnas en plan för hur examination av kurser och fullföljande av program skall lösas.

Avdelningschef och fakultetsnämnd har ansvar för att initiera vilande av ett ämne/huvudområde när kvaliteten inte kan upprätthållas.

Ett beslut om vilande ska omprövas av fakultetsnämnden senast tre år efter beslutet. Vid omprövning ska fakultetsnämnden besluta om åtgärdsplanen fullföljts så att ämnet kan återupptas eller föreslå rektor nedläggning. Fakultetsnämnden kan också besluta att ämnet skall vara vilande ytterligare ett år.

1. Avdelningen eller avdelningar i samverkan föreslår vilande av helt, eller del av, ämne/huvudområde på grund- och/eller avancerad nivå. Förslaget ska vara berett av berört/berörda ämneskollegium. I det fall ämnet/huvudområdet är inrättat specifikt för lärarutbildningen, ska ärendet även behandlas i Programrådet för lärarutbildning.
2. Ansvarig fakultetsnämnd tillstyrker/avstyrker vilande.
3. Övriga berörda nämnder tillstyrker/avstyrker.

Beslut ska förmedlas till Examensenheten och Ladok.

Av beslutsunderlaget skall framgå (nedanstående punkter används som mall):

- Skälet till att ämnet/huvudområdet hålls vilande
- En åtgärdsplan som skall vara uppfylld för att kurser inom ämnet/huvudområdet skall ges igen
- Datum från vilket ämnet/huvudområdet är vilande.
- En plan för hur studenter skall kunna fullfölja kurser och program där ämnet/ huvudområdet ingår.
- En plan för information till alla studenter vid Mittuniversitetet som berörs av förändringen.

Bilaga 1. Definitioner av ämne/huvudområde, samt närliggande begrepp, på grund- och avancerad nivå vid Mittuniversitetet

Ett *Ämne* är ett avgränsat kunskapsområde med egen benämning³. Vid Mittuniversitetet används Ämne som begrepp på grund- och avancerad nivå för de kunskapsområden som inte kan utgöra huvudområden i en generell examen.

Ett *Huvudområde*⁴ är ett avgränsat kunskapsområde, med en egen benämning, som används för att beskriva de fördjupade studier som studenterna bedriver. Huvudområde kan sammanfalla med ämne, men kan också vara ett bredare kunskapsområde. För samtliga generella och konstärliga examina, utom högskoleexamen, krävs fördjupning inom huvudområdet.

Ämnesgrupp aggregerar ämnen/huvudområden och används för SCBs statistik om utbildning på grund- och avancerad nivå. En kurs måste vara knuten till en ämnesgrupp.

Utbildningsområde utgör indelningsgrund för statsmakternas resurstilldelning till utbildning på grund- och avancerad nivå. Begreppet har ingen direkt koppling till ämne/huvudområde etc.

³ Se Högskoleverkets *Begreppsmanual för uppföljning av högskolan*, vilken kan laddas ner från UK-ämbetets webbsida: <http://www.uka.se/download/18.197eccc1140ee238b58fbd/1403093618791/Begreppsmanual-mars2008.pdf>.

⁴ Se även Svensk-engelsk ordbok på Universitets- och högskolerådets webbsida: <http://www.uhr.se/sv/Om-UHR/Svensk-engelsk-ordbok/>.